



## Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus 16.3.2021

Alustavat hyvän vastauksen piirteet 16.3.2021

Alustavat hyvän vastauksen piirteet on suuntaa-antava kuvaus kokeen tehtäviin odotetuista vastauksista ja tarkoitettu ensisijaisesti tueksi alustavaa arvostelua varten. Alustavat hyvän vastauksen piirteet eivät välttämättä sisällä ja kuvaa tehtävien kaikkia hyväksytyjä vastauksia. Alustavat hyvän vastauksen piirteet eivät ole osa Ylioppilastutkintolautakunnan yleisissä määräyksissä ja ohjeissa tarkoitettua tietoa siitä, miten arvosteluperusteita on sovellettu yksittäisen kokelaan koesuoritukseen. Alustavat hyvän vastauksen piirteet eivät sido Ylioppilastutkintolautakuntaa lopullisen arvostelun perusteiden laadinnassa.

Täydet pisteet voi saada vain vastaus, joka ei sisällä väärää tietoa.

Koesuorituksia ei saa kopioida. Ne ovat salassa pidettäviä asiakirjoja.

Digitaalisen kokeen arvostelupalvelun ohjeet ovat lautakunnan verkkosivuilla osoitteessa:

<https://www.ylioppilastutkinto.fi/arvostelupalvelun-kayttoohje-opettajille>

Tehtävien 2, 3, 4, 5 ja 6 arvioitavat piirteet on kuvattu ylioppilastutkintolautakunnan antamissa suomi toisena kielenä -koetta koskeissa määräyksissä.

[https://www.ylioppilastutkinto.fi/images/sivuston\\_tiedostot/Ohjeet/Koekohtaiset/suomi\\_tai\\_ruotsi\\_toisena\\_kielena\\_kokeen\\_maaraykset.pdf?](https://www.ylioppilastutkinto.fi/images/sivuston_tiedostot/Ohjeet/Koekohtaiset/suomi_tai_ruotsi_toisena_kielena_kokeen_maaraykset.pdf?)

Ongelmakohdat alleviivataan. Jokaista alleviivausta ei tarvitse kommentoida sanallisesti, mutta halutessaan mitä tahansa kohtaa voi tarkentaa kommenttikenttään.



## Osa 1: Kuunteleminen (50 p.)

### 1. Äänitetehtävä (10 p.)

1.1 Mitä hyötyä WHO:n selvityksestä on? (2 p.) (monivalintavastaus)

- Sen avulla voi vaikuttaa taiteen rahoitukseen. (2 p.)

1.2 Mitä Mari Männistö pitäisi tulevaisuudessa tärkeänä yhteiskunnan päätöksenteossa? (2 p.)  
(monivalintavastaus)

- Sitä, että kulttuuritoimijat olisivat yhtäläisesti mukana päätöksenteossa. (2 p.)

1.3 Miten kulttuuritoimijat haluaisivat WHO:n raportin vaikuttavan? (2 p.) (monivalintavastaus)

- He haluaisivat, että kulttuuripalveluista tulisi osa julkisia palveluita. (2 p.)

1.4 Miten kulttuurin parissa työskentelevien näkökulma alaan on muuttunut? (2 p.) (monivalintavastaus)

- Kenen tahansa on mahdollista tehdä hyvinvointiin liittyvää työtä. (2 p.)

1.5 Mikä seuraavista sopisi tämän radio-ohjelman otsikoksi? (2 p.) (monivalintavastaus)

- WHO:n selvityksen tulos: kulttuuri parantaa elämää. (2 p.)

### 2. Videotehtävä (20 p.) HUOMIO! Vastausten tulee olla kokonaisia itsenäisiä lauseita, mutta **HVP:ssä** luetellaan, mitä asioita hyvässä vastauksessa on.

2.1 Mitä tietoja toimittaja esittää nuorten miesten armeijan käymisestä, ja miten Maryam Abdulkarim suhtautuu niihin? (5 p.) (tekstivastaus)

- kolmasosa nuorista miehistä ei käy armeijaa, koska he kokevat sen ahdistavana
- erityisesti yhteisissä tiloissa oleminen on heille vaikeaa
- armeijaan toivotaan lisää naisia
- Maryam Abdulkarimin mielestä armeijan pitäisi olla sukupuolineutraali
- hänen mielestään kyse on laajemmasta ilmiöstä
- väite yhteisten tilojen ahdistavuudesta ei riitä selittämään todellisia syitä

2.2 Millaisia syitä keskustelijat esittävät nuorten ahdistukselle ja syrjäytymiselle? (5 p.) (tekstivastaus)

- perheen rikkiäisyys ja rakkauden ja hyväksynnän puute kodissa
- koulukiusaaminen
- yhteiskunnan julmuus
- valtava tiedon tulva nuorille
- ikävät asiat ja maailmantilanteen epävarmuus mediassa
- aikuisten jatkuva puhe maailmanpolitiikan kriiseistä

2.3 Millaisia keinoja keskustelijat esittävät nuorten ahdistuksen helpottamiseksi? (5 p.) (tekstivastaus)

- enemmän resursseja varhaiskasvatukseen, peruskouluun ja perheiden tukemiseen
- nuorille tukihenkilöitä, jotta nuoret eivät jää yksin vaikeuksiensa kanssa



- lempeyttä yhteiskunnan ilmapiiriin
- nuorille luottamusta siihen, että asiat järjestyvät ("elämä kantaa")

2.4 Miksi nykynuoret länsimaissa eivät enää välttämättä koe aseellista maanpuolustusta tärkeänä asiana?

(5 p.) (tekstivastaus)

- Sotiminen ei sovi nykyihmisen empaattiseen ja individualistiseen ihmiskuvaan.
- Vihollista vastaan taisteleminen ei tunnu mielekkäältä.
- Ei ole mahdollista toimia yksilöllisesti.
- Kriisit ovat muuttuneet, eivätkä nykyihmiset osaa toimia entisenlaisissa kriiseissä.
- Nykynuoret eivät ole enää välttämättä valmiita sotimaan isänmaansa puolesta.

**3. Videotehtävä (20 p.) HUOMIO!** Vastausten tulee olla kokonaisia itsenäisiä lauseita, mutta **HVP:ssä luotellaan, mitä asioita hyvässä vastauksessa on.**

3.1 Millaisia vaiheita etsivän nuorisotyön perinteiseen toimintamuotoon kuuluu? (5 p.) (tekstivastaus)

- tarkkailun vaihe: keitä kadulla on, ja mitä nuoret tekevät; lisäksi kiinnitetään huomiota, onko kadulla nuorille vaarallisia asioita
- kenttäanalyysi: onko paikalla esim. samoja nuoria joka kerta
- kontaktin ottaminen eli "moikkailu": kerrotaan, keitä ollaan ja miksi ollaan paikalla (mennään juttelemaan nuorille).
- kontaktin syntyminen
- mahdollisesti uusien tapaamisten sopiminen johonkin muuhun paikkaan, jos kontakti syntyy ja jos nuori tarvitsee apua.

3.2 Miten uudempi etsivä nuorisotyö eroaa perinteisestä? (5 p.) (tekstivastaus)

- Nuoria etsitään näiden palveluiden, esim. nuoriso- tai sosiaalitoimen, kautta.
- Katutyön sijaan se on palvelujärjestelmässä toimivaa etsivää työtä.
- Myös nuori itse tai hänen omaisensa voivat ottaa yhteyttä.
- Uudemmallalla etsivällä nuorisotyöllä on laajat yhteydet palvelujärjestelmään.

3.3 Mitä yhteistä on etsivän nuorisotyön perinteisellä ja uudemmalla toimintatavalla? (5 p.) (tekstivastaus)

- Molemmissa etsitään nuoria, jotka ovat tuen tai avun tarpeessa.
- Niissä pyritään saamaan kontakti ja luomaan suhde nuoreen.
- Jatkotapaamisia sovitaan tarpeen mukaan.
- Työlle ja tapaamisille asetetaan tavoitteita.

3.4 Miten etsivä nuorisotyö eroaa sosiaalityöstä? (5 p.) (tekstivastaus)

- Etsivässä työssä on aikaa nuoren kanssa toimimiseen.
- Etsivä työ ja nuorten kohtaaminen eivät perustu sovittuihin toimistoaikoihin, vaan etsivässä työssä pyritään olemaan mahdollisimman joustavia ja rakentamaan tiivis yhteys ja suhde nuorten kanssa.



## Osa 2: Lukutaito (50 p.)

### 4. Tekstin ymmärtäminen (50 p.) HUOMIO! Vastausten tulee olla kokonaisia itsenäisiä lauseita, mutta HVP:ssä luetellaan, mitä asioita hyvässä vastauksessa on.

4.1 Mitä hyvinvointivaltiolla tarkoitetaan, ja miten käsitykset siitä ovat muuttuneet? (10 p.) (tekstivastaus)

- Hyvinvointivaltiolla tarkoitetaan sitä, että vastuu hyvinvoinnista on jaettava.
- Valtio tuottaa palvelut, joita kaikki tarvitsevat.
- Oikeus palveluihin kuuluu kaikille.
- 1990-luvun laman jälkeen on alettu puhua enemmän hyvinvointiyhteiskunnasta.
- Hyvinvointiyhteiskunnalla tarkoitetaan sitä, että valtion rinnalla vastuuta on laajemmin myös yhteiskunnalla, esim. kolmannella sektorilla ja vapaaehtoistyöllä.
- Myös vastuu on siirtynyt valtiolta enemmän yksilölle itselleen.

Molempien kysymyksenosien painoarvo on yhtä suuri.

4.2 Miten hyvinvointivaltioon liittyvä terminologia on muuttunut aikojen saatossa? Mainitse vähintään kolme asiaa. (10 p.) (tekstivastaus)

- Hyvinvointivaltion rinnalla alettiin jossakin vaiheessa käyttää termiä ”hyvinvointimalli”.
- Laman jälkeen hyvinvointivaltion lisäksi alettiin käyttää käsitettä ”hyvinvointiyhteiskunta”.
- Laman jälkeen hyvinvointivaltion käsitteen sijaan alettiin puhua kilpailuyhteiskunnasta, jossa korostettiin aiempaa enemmän ihmisten omaa vastuuta.
- Nykyään saatetaan puhua myös investointivaltiosta, jolloin palveluita ei kohdisteta sosiaalisiin perusteisiin vaan kohteena ovat tuottavimmat ryhmät, kuten lapset, nuoret ja kotiäidit.

4.3 Mistä voidaan päätellä, että hyvinvointivaltion ajatus on Suomessa jäänyt taka-alalle? Mainitse kolme asiaa. (10 p.) (tekstivastaus)

- Hyvinvointivaltio ei näy hallitusohjelmissa enää yhtä paljon kuin ennen.
- Hyvinvointivaltiosta puhutaan vähemmän kuin aikaisemmin.
- Hyvinvointimenot pyritään pitämään pienempinä vedoten säästämiseen.

4.4 Millainen on kilpailuyhteiskunnan ihmiskäsitys, ja millaisia seurauksia siitä on havaittavissa? Mainitse vähintään kolme asiaa. (10 p.) (tekstivastaus)

- Kilpailuyhteiskunnassa on yksilökeskeinen ihmiskäsitys.
- Ihminen itse joutuu ottamaan vastuun järkevästä ratkaisusta ja valinnoistaan.
- Kaikki eivät pysty ottamaan vastuuta, jolloin kilpailuyhteiskunta lisää avuntarvitsijoiden paineita, ja he leimautuvat.

Kaikkien kysymyksenosien painoarvo on yhtä suuri.

4.5 Mitä mieltä suomalaiset ovat Suomesta hyvinvointivaltiona ja sen palveluista Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen julkaisun mukaan? Mainitse vähintään kolme asiaa. (10 p.) (tekstivastaus)

- Suurin osa suomalaisista luottaa yhä hyvinvointivaltioon ja palveluiden saatavuuteen.



- Palveluita eniten käyttävät uskovat palveluiden saatavuuteen vähiten.
- Erityisesti lamasta kärsineiden perheiden lapset eivät luota yhteiskuntaan yhtä paljon kuin muut.
- Vastuu hyvinvoinnista on siirtynyt yksilöille itselleen, jolloin epäonnistumisen taakka on myös heidän vastuullaan.

### **Osa 3: Kirjoitustaito (129 p.)**

#### **5. Lyhyt kirjoitustehtävä: Sähköpostiviesti (30 p.)**

Tehtävä arvioidaan suhteessa hyvän vastauksen piirteisiin ja lyhyen kirjoitustehtävän kriteereihin.

Hyvässä vastauksessa on seuraavat piirteet:

- Sähköpostiviesti on yhtenäinen kokonaisuus ja asiatyylinen.
- Teksti on vakuuttava.
- Tekstissä on monipuoliset perustelut.

#### **6. Kirjoitelma (99 p.)**

6.1 Kirjoitelma (99 p.) (tekstivastaus)

6.2 Kirjoitelma (99 p.) (tekstivastaus)

6.3 Kirjoitelma (99 p.) (tekstivastaus)

6.4 Kirjoitelma (99 p.) (tekstivastaus)

6.5 Kirjoitelma (99 p.) (tekstivastaus)

6.6 Kirjoitelma (99 p.) (tekstivastaus)

6.7 Kirjoitelma (99 p.) (tekstivastaus)

6.8 Kirjoitelma (99 p.) (tekstivastaus)